

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM **POLONISTIKA** FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2022/23

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program *Polonistika* traja 3 leta, obsega 90 ECTS od skupnih 180 ECTS dvopredmetne povezave. Prva stopnja ne predvideva usmeritev.

Po končanem študiju pridobi diplomant/-ka strokovni naslov:

Strokovni naslov (moški): **diplomirani polonist (UN) in ...**

Strokovni naslov (ženski): **diplomirana polonistka (UN) in ...**

Strokovni naslov (okrajšava): **dipl. polon. (UN) in...**

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Prvostopenjski program *Polonistika* daje diplomantom/kam zmožnosti medkulturnega jezikovnega posredovanja, zagotavlja jim znanja, ki po uveljavljenih mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega/-ne polonista/-ke in ga/jo usposablja za funkcionalno uporabo znanj s področja poljskega jezika, književnosti, kulture, zgodovine in njune vloge v srednjeevropskem prostoru, v različnih panogah na trgu dela, obenem mu zagotavlja teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov ter ga uvajajo v osnove raziskovanja. Pridobljeno znanje diplomant/-ka lahko pogloblja na drugi stopnji študija.

Diplomant/-ka polonistike si pridobi kompetence za neposredno zaposlitev na najširšem področju delovanja javnega sektorja ter v javnih in zasebnih podjetjih. Pridobi si naslednje splošne kompetence:

- zmožnost govornega in pisnega sporazumevanja,
- sposobnost za logično, abstraktno, analitično in sintetično razmišljanje,
- sposobnost za timsko delo, zbiranje podatkov in vseživljenjsko učenje,
- sposobnost pisnega in ustnega izražanja strokovnega znanja,
- sposobnost razumevanja strokovnih in znanstvenih besedil iz različnih področij,
- sposobnost pravopisno korektnega pisanja daljših besedil,
- sposobnost tvorjenja različnih vrst praktičnega spisa (prošnja, dopis, življenjepis, zapisnik, poročilo in drugo),
- sposobnost uporabe elektronskih medijev, video in avdio pripomočkov,
- sposobnost za medkulturno sporazumevanje v različnih jezikovnih položajih.

Diplomanti/-ke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa:

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično,

- so usposobljeni za sodelovanje pri reševanju strokovnih vprašanj,
- seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, ki jih tvorno prenašajo z enega področja na drugega,
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo med obema strokama in z različnimi drugimi področji,
- svoja znanja prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo interdisciplinarno,
- zaradi poznavanja dveh strokovnih področij so bolj fleksibilni pri opredeljevanju in reševanju konkretnih vprašanj, bolj celovito pristopajo k evidentiranju problemov in njihovem reševanju,
- usposobljeni so uporabljati dva različna strokovna diskurza, ki jim omogočata jasnejšo argumentacijo,
- imajo večjo sposobnost komuniciranja, ki izhaja iz razumevanje dveh pogledov in omogoča uspešno vključevanje v timsko delo,
- informacije dvojno kontekstualizirajo,
- lažje in bolj kompetentno se odzivajo na nove izzive in se jim prilagajajo in/ali jih modificirajo,
- zavezani so profesionalni etiki ter so sposobni razvijati refleksijo o njej tudi v širšem družbenem kontekstu,
- zbirajo bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov,
- uporabljajo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij,
- sodelujejo pri ocenjevanju in zagotavljanju kakovosti lastnega dela,
- oblikujejo in sooblikujejo učinkovite medčloveške odnose,
- imajo zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenega znanja in pripravljenost za tako nadgradnjo.

Predmetno-specifične kompetence

Diplomant/-ka polonistike si pridobi naslednje predmetnospecifične kompetence:

- sposobnost tekočega branja, razumevanja in tvorjenja poljskih besedil,
- sposobnost razlikovanja jezikovnozvrstnih in slogovnih besedilnih variant,
- poznavanje temeljnih pojmov s področja splošnega jezikoslovja,
- poznavanje in uporaba posameznih vrst splošnih in strokovnih slovarjev,
- sposobnost pravilne rabe slovničnih oblik in poznavanje zakonitosti njihovega tvorjenja,
- poznavanje pravorečja, fonetike in fonologije (mdr. fonetičnega zapisa) ter jezikovnih pravil s področja pregibanja, besedotvorja, skladnje,
- poznavanje zgodovinske slovnice in dialektologije poljskega jezika,
- poznavanje sistemskih razlik med poljskim in slovenskim jezikom,
- sposobnost prevajanja besedil različnih jezikovnih zvrsti (praktično-sporočevalni, znanstveni, strokovni, leposlovni jezik),
- poznavanje poljske kulture, literature, folklore in zgodovine,
- poznavanje literarnozgodovinskih obdobj, temeljnih avtorjev in del literarnega kanona in množične literature,
- sposobnost samostojne interpretacije in vrednotenja literarnih del klasične in moderne poljske književnosti,

- razumevanje specifične vloge literature v posameznih obdobjih poljske kulturne zgodovine,
- primerjalno poznavanje razmerij med poljsko in slovensko književnostjo ter drugimi srednjeevropskimi in evropskimi književnostmi,
- sposobnost izvajanja metodološko različnih samostojnih raziskav na področju klasične in sodobne književnosti,
- poznavanje temeljnih pojmov literarne teorije in glavnih metodoloških pristopov pri preučevanju in raziskovanju literature,
- sposobnost v okviru izbrane metodologije zbirati in selekcionirati gradivo ter ga samostojno razčlenjevati,
- sposobnost za aplikacijo teoretskih sistemov v okviru posameznih problemskih sklopov literarne in jezikoslovne vede ter kulturologije,
- strokovna pripravljenost za specializacijo na področju jezikoslovja, literarnih ved in kulturologije na drugi stopnji (na slovenski ali katerikoli poljski univerzi).

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V prvostopenjski univerzitetni študijski program POLONISTIKA se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo v kateremkoli srednješolskem programu in izpit iz enega od predmetov splošne mature; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je pred 1. 6. 1995 končal kateri koli štiriletni srednješolski program.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo:

kandidati iz točke a) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri splošni maturi 40 % točk,
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 10 % točk,
- uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku 30 % točk;
- uspeh iz tujega jezika pri splošni maturi 20 % točk;

kandidati iz točke b) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi 40 % točk,
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku 10 % točk,
- uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku 30 % točk;
- uspeh pri predmetu splošne mature 20 % točk;

kandidati iz točke c) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu 20 % točk,
- splošni uspeh v 3. letniku in 4. letniku 10 % točk,
- uspeh iz tujega jezika v 3. in 4. letniku 40 % točk,
- uspeh iz tujega jezika pri zaključnem izpitu 30 % točk.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidati/-ke za vpis lahko k prijavnim listinam predložijo še vsa potrdila, ki izkazujejo formalno ali neformalno pridobljena znanja. Na podlagi tega strokovna komisija oddelka ob pregledu izpolnjevanja pogojev za vpis ugotavlja ustreznost tovrstno pridobljenega znanja ter to upošteva tudi pri določitvi morebitnih diferencialnih obveznosti, ki se tako lahko zmanjšajo.

Vpisani študenti/-ke lahko kadarkoli v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti prosijo za priznavanje znanja, pridobljenega s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vlogo oddajo v pristojnem študentskem referatu, k prošnji poda mnenje ustreznih oddelek, o prošnji pa odloči Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje **iz prvega v drugi letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Polonistika** mora študent/-ka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje **iz drugega v tretji letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Polonistika** mora študent/-ka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje/-ke, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Študent/-ka lahko v času študija enkrat ponavlja letnik, vendar mora za ponavljanje opraviti vsaj polovico študijskih obveznosti (doseči najmanj 15 ECTS) iz letnika, ki ga ponavlja, ter vse obveznosti iz prejšnjih letnikov.

Prav tako mora študent/-ka za ponavljanje opraviti obveznosti, ki jih za to predpisuje drug dvopredmetni študijski program.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent/-ka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Študij se zaključi z Diplomskim delom, ki ga mora študent/-ka oddati v pisni obliki in ustno zagovarjati. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent/-ka na obeh izbranih disciplinah opravil vse

obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi je opredeljeno skladno s Statutom Univerze v Ljubljani in Merili za prehode med študijskimi programi.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc,
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-ka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-ka opravil/-a v prvem študijskem programu,
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-ka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent/-ka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu/ji je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so skladni s Statutom UL in navedeni v učnih načrtih.

Ocenjevalna lestvica obsega ocene 5 (negativno) ter od 6 do 10 (pozitivno):

Ocenjevalna lestvica:

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. PREDMETNIK ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA S PREDVIDENIMI NOSILCI PREDMETOV

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1	Uvod v študij književnosti	Lidija Rezoničnik, Špela Sevšek Šramel, Jana Šnytová	30		30			60	120	4	zimski
2	Uvod v študij jezika	Maria Wtorkowska, Petra Stankovska, Jozef Pallay	30					60	90	3	zimski
3	Fonetika in fonologija poljskega jezika	Maria Wtorkowska	15		30			75	120	4	zimski
4	Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 1	Joanna Sławińska			90			30	120	4	zimski
5	Oblikoslovje poljskega jezika I	Maria Wtorkowska	30		30			60	120	4	letni
6	Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov	Hotimir Tivadar		30				60	90	3	letni
7	Poglavja iz starejše poljske književnosti	Lidija Rezoničnik	15		30			75	120	4	letni
8	Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 2	Joanna Sławińska			90			30	120	4	letni
SKUPAJ			120	30	300			450	900	30	

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1.	Poljska književnost do modernizma I	Lidija Rezoničnik	30		30			60	120	4	zimski
2.	Oblikoslovje poljskega jezika II	Maria Wtorkowska	30		30			60	120	4	zimski
3.	Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	Lidija Rezoničnik Špela Sevšek Šramel	30					60	90	3	letni
4.	Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 3	Joanna Ślawińska			60			30	90	3	zimski
5.	Izbirni strokovni predmet 1 – Lektorat drugega slovanskega jezika	Bojana Maltarić/Darija Pivk			60			30	90	3	zimski
6.	Poljska književnost do modernizma II	Lidija Rezoničnik	15		30			45	90	3	letni
7.	Skladnja in stilistika poljskega jezika	Maria Wtorkowska	30		30			60	120	4	letni
8.	Uvod v študij slavistike	Matej Šekli	30					60	90	3	letni
9.	Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 4	Joanna Ślawińska			60			30	90	3	letni
SKUPAJ			165		300			435	900	30	

Izbirni strokovni predmet 1 – Lektorat drugega slovanskega jezika

Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure	ECTS	Semester

Zap. št.			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.	Sam. delo študenta	Ure skupaj		(zimski, letni, celoletni)
	Lektorat drugega slovanskega jezika				60			30	90	3	
1	Lektorat drugega slovanskega jezika - češki jezik	Bojana Maltarić			60			30	90	3	zimski
2	Lektorat drugega slovanskega jezika - slovaški jezik	Darija Pivk			60			30	90	3	zimski
SKUPAJ											

Predmeta se lahko izvajata tudi kot celoletna.

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1.	Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I*	Lidija Rezoničnik	30		30			60	120	4	zimski
2.	Teorija prevajanja	Maria Wtorkowska	30					60	90	3	zimski
3.	Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 5	Joanna Sławińska			60			30	90	3	zimski
4.	Izbirni strokovni predmet 2 - Izbirni diplomski seminar	Maria Wtorkowska Lidija Rezoničnik		30				60	90	3	zimski
5.	Izbirni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet		30					60	90	3	zimski

6.	Poljska književnost od modernizma do postmodernizma II**	Lidija Rezoničnik	15		30			45	90	3	letni
7.	Leksikologija	Maria Wtorkowska	15	15				90	120	4	letni
8.	Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 6	Joanna Sławińska			60			30	90	3	letni
9.	Diplomsko delo	Maria Wtorkowska, Lidija Rezoničnik						120	120	4	letni
SKUPAJ			120	45	180			555	900	30	

*V študijskem letu 2022/2023 se ne izvaja (ciklično izvajanje s predmetom Poljska književnost do modernizma I).

**V študijskem letu 2022/2023 se ne izvaja (ciklično izvajanje s predmetom Poljska književnost do modernizma II).

Izbirni strokovni predmet 2 – Diplomski seminar

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.				
1.	Izbirni diplomski seminar - iz jezikoslovja	Maria Wtorkowska		30				60	90	3	zimski
2.	Izbirni diplomski seminar - iz književnosti	Lidija Rezoničnik		30				60	90	3	zimski

Izbirni strokovni predmet 3 ali splošni izbirni predmet

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, celoletni)	letni,
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.					
1.	Motivi in teme v slovenski književnosti	Alojzija Zupan Sosič	30					60	90	3	zimski	
2.	Pregled ruske kulturne zgodovine	Blaž Podlesnik	30					60	90	3	zimski	
3.	Južnoslovanske družbe in kulture 1	Tatjana Balažič Bulc			60			30	90	3	zimski	
4.	Južnoslovanske družbe in kulture 2*	Tatjana Balažič Bulc, Namita Subiotto			60			30	90	3	letni	
5.	Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje/Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje/Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil**	Vanda Babič	30					60	90	3	zimski	
6.	Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja/Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja**	Matej Šekli	30					60	90	3	zimski	
7.	Družbene razsežnosti slovenskega jezika - dvopredmetni	Marko Stabej	30					60	90	3	zimski	

8.	Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik	Tatjana Balažič Bulc			60			30	90	3	zimski
9.	Lektorat drugega slovanskega jezika – makedonski jezik	Namita Subiotto			60			30	90	3	zimski
10.	Lektorat drugega slovanskega jezika – ruski jezik	Marina Spanrig Poredoš			60			30	90	3	zimski
11.	Lektorat drugega slovanskega jezika – bolgarski jezik	Namita Subiotto			60			30	90	3	zimski
12.	Splošni izbirni predmet	Različni izvajalci	30					60	90	3	Zimski/letni/celoletni

*Predmet Južnoslovanske družbe in kulture 2 se sicer izvaja v letnem semestru matičnega programa Južnoslovanski študij ter pokriva bosansko in makedonsko družbo in kulturo, vendar si študentje/-ke glede na lastni interes lahko izberejo tudi ta predmet, obveznosti pa se jim priznajo ob koncu tretjega letnika (predmet Južnoslovanske družbe in kulture 1 pokriva hrvaško in srbsko družbo in kulturo).

** Vsako leto se zaradi cikličnosti izvaja eden od treh ponujenih predmetov – študentje/-ke izberejo tistega, ki je v danem študijskem letu razpisan.

OPOMBI K PREDMETNIKU

1. Ker se študentom/-kam, ki za svoj študij izberejo kombinacijo dveh programov znotraj Oddelka za slavistiko (zlasti kombinacijo dveh zahodnoslovanskih študijev), nekateri obvezni splošni predmeti podvajajo, namesto podvojenih predmetov na enem od programov izberejo katerikoli izbirni predmet s seznama *Izbirni strokovni predmet 3*. Če se zaradi cikličnosti kateri od teh predmetov ne bi izvajal oziroma ponudba s tega seznama ne bi zadostovala, lahko izberejo tudi splošni izbirni predmet iz košarice FF. Iz košarice FF prav tako izbirajo nadomestilo za predmete, ki imajo v programu 4 KT.
2. Študentje/-ke, ki študirajo kombinacijo dveh zahodnoslovanskih jezikov, lahko kot *Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat slovanskega jezika*, izberejo še tretji slovanski jezik, ni pa to nujno. Predmet lahko nadomestijo tudi s katerim s seznama predmetov navedenih pod *Izbirni strokovni predmet 3*. Glede podvajanja veljajo zanje pravila, navedena v točki 1 tega opomnika.

2. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Program zajema tri strokovne izbirne predmete, pri čemer si študentje namesto Strokovnega izbirnega predmeta 3 lahko izberejo tudi Splošni izbirni predmet:

- **Izbirni strokovni predmet 1:** drugi slovanski jezik: češki, slovaški jezik (3 ECTS).
- **Izbirni strokovni predmet 2:** izbirni diplomski seminar: iz jezikoslovja ali iz književnosti (3 ECTS)
- **Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet** (3 ECTS):
Motivi in teme v slovenski književnosti, Pregled ruske kulturne zgodovine, Južnoslovanske družbe in kulture 1, 2*, Stara cerkvena slovanščina - Glasoslovje/ Stara cerkvena slovanščina-Glagolsko oblikoslovje/Stara cerkvena slovanščina- Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil**, Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine slovanskega primerjalnega jezikoslovja/ Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja** Družbene razsežnosti slovenskega jezika - dvopredmetni, Lektorat drugega slovanskega jezika (hrvaški in srbski jezik, makedonski jezik, ruski jezik, bolgarski jezik)***

POMEMBNO! *Nekateri predmeti, ki so na voljo v 3. letniku kot Izbirni strokovni predmet 3 se na matičnih programih, ki nam jih ponujajo, izvajajo v drugem semestru, kot je naveden v predmetniku, ali so celo celoletni. Predmet si vseeno lahko izberete, samo poslušali ga boste v drugem semestru ali pa celo leto.*

Pred izbiro Izbirnega strokovnega predmeta 3 nujno upoštevajte spodnje opombe glede izvajanja posameznih predmetov:

*Predmet Južnoslovanske družbe in kulture 2 se sicer izvaja v letnem semestru matičnega programa Južnoslovanski študiji ter pokriva bosansko in makedonsko družbo in kulturo, vendar si študentje glede na lastni interes lahko izberejo tudi ta predmet, obveznosti pa se jim priznajo ob koncu tretjega letnika (predmet Južnoslovanske družbe in kulture 1 pokriva hrvaško in srbsko družbo in kulturo).

**Vsako leto se zaradi cikličnosti izvaja eden od treh ponujenih predmetov – študentje/-ke izberejo tistega, ki je v danem študijskem letu razpisan.

***Ker se večina lektoratov slovanskih jezikov izvaja kot celotni predmet (30 KU zimski semester + 30 KU letni semester), si študentje/-ke lektorat izberejo v 5. semestru in ga nadaljujejo v 6. semestru, obveznosti se jim priznajo ob koncu študijskega leta.

S seznama ponujenih izbirnih predmetov pri Strokovnem izbirnem predmetu 3 lahko izbirajo tudi študentje/-ke, ki se jim zaradi sorodnosti posameznih programov znotraj Oddelka za slavistiko prekrivajo nekatere obvezne vsebine.

Študent/-ka ima zaradi mobilnosti možnost v ta študijski program prenesti 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot drugega ustreznega primerljivega programa.

Mobilnost študentov/-tk zagotavljajo meduniverzitetne, predvsem pa mednarodne pogodbe Erasmus, Ceepus, ki jih je fakulteta sklenila s šestimi poljskimi partnerskimi ustanovami, veliko možnosti za mobilnost daje tudi meddržavna pogodba.

3. Kratka predstavitev posameznega predmeta

1. letnik

Uvod v študij književnosti (4 ECTS)

Predmet predstavlja literarnoteoretsko podlago za študij književnosti. Predmet obsega temeljne pojme literarne teorije, njene zgodovinske povezanosti z drugimi znanostmi, zlasti s filozofijo in novimi disciplinami v 20. stoletju. V okviru sodobnih teorij je prikazan izvorni prispevek češke, poljske, slovaške misli k fenomenološki in strukturalistični literarni vedi in prevodoslovju (Mukařovský, Ingarden, Miko, Popovič). Literarnoteoretski pregled obravnava naslednja poglavja: literarna veda in metodologija, literarni kanon in vprašanja literarnega vrednotenja, problematika literarnosti, struktura literarnega dela, naratologija in verzologija. Posebej so obravnavane literarne vrste, zvrsti in žanri s primeri odlomkov češke, slovaške in poljske poezije, proze in dramatike od renesanse do konca 20. stoletja v izvirniku in slovenskem prevodu.

Študenti se seznanijo z literarnozgodovinskim pregledom treh nacionalnih književnosti: spoznajo razvojne faze in poetike posameznih obdobj česke, poljske in slovaške književnosti.

Poglavja iz starejše poljske književnosti (4 ECTS)

Predavanja prikažejo razvoj literarnih tokov od srednjega veka do konca razsvetljenstva, razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih srednjeveškega pismenstva, renesanse in razsvetljenstva, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti od pismenstva do konca 18. stoletja, ki korespondirajo s specifikami posameznih dob (družbenokulturni model sarmatizma; posebnosti prozodije poljskega jezika v povezavi s tradicionalnim verznim sistemom).

Uvod v študij jezika (3 ECTS)

Predmet prinaša temeljna znanja o jeziku, njegovih definicijah, funkcijah, njegovi strukturi, pristopih do raziskovanja, teoretičnem in praktičnem jezikoslovju, o splošni karakteristiki sodobne češčine, poljščine in slovaščine kot zahodnoslovanskih jezikov, o glavnih etapah razvoja knjižnega češkega, poljskega in slovaškega jezika, o osnovnih definicijah in izrazju s fonetike, fonologije, oblikoslovja, skladnje, leksikologije, stilistike in metodah raziskovanja, o glavnih jezikoslovnih smereh s poudarkom na strukturalizmu 20. stoletja in novejših smereh.

Fonetika in fonologija poljskega jezika (4 ECTS)

Pri predmetu študenti/-ke spoznajo zakonitosti glasoslovnega sistema poljskega jezika, mdr. fonološko in fonetično analizo samoglasnikov in soglasnikov, specifično poljske abecede, npr. glas *ł*, nosnika *a* in *e* ter njuno izgovarjavo glede na položaj v besedi, dvočrkja, verige sičnikov in (mehkih) šumnikov, npr. *dź* – *dź* – *dź*, razmerje med pisavo (črko) in izgovarjavo (glasom), fonetično transkripcijo: *chrząszcz* [χšōšč], tipe prilikovanj glede na razvrstitvena merila, npr. prilikovanje po zvonečnosti, po mehkosti, po mestu izgovarjave. Izgovorne posebnosti (individualne značilnosti poljske izgovarjave, npr. sinhrona ali asinhrona izgovarjava mehkih ustničnikov). Zapisovanje poljščine v slovenščini (podomačenje, prečrkovanje). Naglas in izjeme pri naglaševanju besed.

Oblikoslovje poljskega jezika I (4 ECTS)

Položaj morfološke kategorije v jezikovni strukturi. Razmerje med fleksijo in besedotvorjem, predstavitev osnov morfematike in vrst morfemov (korenski, slovnični, besedotvorni). Morfonologija: kakovostne in kolikostne spremembe glasov. Morfološke kategorije pregibnih besednih vrst: samostalnika (število, sklon, spol: živost/neživost, oseba/neoseba), pridevnika (stopnjevanje, dolge in kratke oblike pridevnikov), zaimka (dolge in kratke oblike zaimkov, osebni, kazalni, svojilni, povratni, vprašalni, oziralni, nedoločni, posploševalni, nikalni zaimki), števnik (glavni, vrstilni, ločilni, ulomkovi, množilni, računsko operacije,

večmestna števila) in glagola (oseba, število, čas, naklon, način, vid). Spregatvene skupine glagolov. Pregled nepregibnih besednih vrst: prislov (stopnjevanje prislovov), predlog, veznik, medmet in členek. Sklanjatveni vzorci in posebnosti pri sklanjatvi, npr. samomnožinski samostalniki, samoedninski samostalniki, samostalniki z delno paradigmo, nesklonljivi samostalniki, samostalniki s pridevniško sklanjatvijo. Razlike med slovničnimi kategorijami v poljščini in slovenščini.

Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 1 (4 ECTS)

Leksika: obdelava osnovnih tem, razvijanje zmožnosti najosnovnejše komunikacije v konkretnih, vsakodnevnih govornih položajih, prepoznavanje in uporaba osnovnih komunikacijskih vzorcev ter specifika neverbalne komunikacije v poljščini in osnovnih načel poljskega pravopisa. Slovnica: osnove poljske slovnice: sklanjatev samostalnikov, zaimkov in pridevnikov v ednini in množini, spreganje glagolov v sedanjem času, glagolski vid, modalni glagoli, števniki.

Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 2 (4 ECTS)

Leksika: razumevanje zapisanih in govornih avtentičnih besedil in tvorjenje enostavnih pisnih in govornih besedil, nadgrajevanje frazeološke strukture sporazumevalnega jezika in načel poljskega pravopisa, širjenje besednega zaklada. Slovnica: obravnava bolj zahtevnih sklonov samostalnika (zvalnik, imenovalnik množine), spreganje glagolov v preteklem in prihodnjem času, glagolski vid, velelnik.

Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov (3 ECTS)

Kratka predstavitev slovenskega jezikovnega sistema – od fonetike, morfologije, leksikologije, sintakse do pravorečno-pravopisnega znanja – s poudarkom na kontrastivni analizi med zahodnoslovanskimi jeziki. Studentje se usposablja za kakovostno pisno in govorno izražanje v slovenščini (uporaba elektronskih orodij, poznavanje norme knjižnega jezika in raznolikosti besedilnih žanrov).

2. letnik

Poljska književnost do modernizma I (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od konca 18. stol. do konca realizma (pozitivizma), razvojne stopnje so opredeljene z obravnavo literarnih besedil in njihovega družbenozgodovinskega konteksta. Idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe so prikazane ob ključnih besedilih romantične dobe, pozitivizma in naturalizma, obenem pa so postavljene v okvire evropskih tokov. Poblížje so predstavljeni prehodni členi literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanjem novega, destrukcijo ali nadgrajevanjem tradicionalnega.

Poljska književnost do modernizma II (3 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od sredine 19. stoletja do prve svetovne vojne, idejno-estetske in oblikovne razsežnosti dobe, ključna besedila moderne, prehodni členi literarnozgodovinskih formacij s prikazom medgeneracijskih polemik, uveljavljanje novega, destrukcija ali nadgrajevanje tradicionalnega. Na ozadju širšega zahodnoevropskega kulturnega okvira so izpeljane idejnoestetske posebnosti poljske književnosti v obdobju državne razkovanosti, posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti med domovino in emigracijo in razumevanje vloge nacionalne književnosti v času izgube narodove suverenosti.

Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov (3 ECTS)

Etnogeneza Slovanov, zgodovinske okoliščine in razmere v srednjem veku, odločilne za uveljavitev novih političnih subjektov v srednji Evropi, nastanek zahodnoslovanskih držav, jezikov in kultur. Ob izbranih besedilih kulture in jezikovnih spomenikih je osvetljena njihova temeljna kulturna orientacija.

Oblikoslovje poljskega jezika II (4 ECTS)

Glagol (nadaljevanje), glagoli premikanja, deležniki in deležja. Glagolske oblike, ki temeljijo na oblikotvorni osnovi sedanjika in preteklika. Besedotvorje. Tvorjene oz. motivirane besede in netvorjene oz. nemotivirane besede. Skladenjska podstava. Besedotvorni in slovarski pomen. Vrste tvorjenk. Postopki tvorjenja besed: izpeljava, zlaganje, sestavljanje, sklapljanje. Besedotvorna zgradba tvorjenk. Pojav večmotiviranosti besed. Poenobesedenje. Vrste obrazil. Besedotvorje samostalnikov, pridevnikov, glagolov, prislovov. Raznolikost oblik pomanjševalnic in slabšalnic. Krajšave in kratice.

Skladnja in stilistika poljskega jezika (4 ECTS)

Predmet seznanja študente/-ke s temeljnimi pojmi iz sintakse. Obdelane so mdr. naslednje teme:

Vrste povedi glede na prisotnost in obliko povedka. Vrste povedi glede na sporočanje vlogo. Vrste povedi glede na število predikatov. Poved in stavek. Stavčni členi in besede, ki niso stavčni členi. Medbesedni skladenjski odnosi v stavku (priredja in podredja). Podredna razmerja med stavčnimi členi: prisojanje, ujemanje, vezava, primik. Priredna razmerja med stavčnimi členi: vezalno priredje, ločno priredje, stopnjevalno priredje, protivno priredje, sklepalno/posledično priredje, pojasnjevalno priredje. Priredno zloženi stavčni členi. Skladenjska vezljivost. Razlike v skladenjski vezljivosti med poljskim in slovenskim glagolom. Stavčni členi in njihova hierarhija. Priredno zložena poved – parataksa. Vrste priredno zloženih povedi. Podredno zložena poved – hipotaksa. Deležijski stavčni ekvivalent. Brezosebni stavek; neosebne glagolske oblike. Premi in odvisni govor; spreminjanje premege govora v odvisni govor. Besedni in stavčni red. Skladnja števnikov. Stilistika – uvodni, splošni podatki o jezikovnih zvrsteh v poljščini.

Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 3 (3 ECTS)

Sintaktično-semantične funkcije sklonov, glagolskega naklona, vida, spremenljivosti pomena glagola z dodajanjem glagolskih predpon, tvorba in raba deležnikov, trpnega načina, uporaba poročane govora, poznavanje naslonskega niza. Dopolnjevanje in utrjevanje pravil poljskega pravopisa. Obdelava različnih tem družbenega življenja, področje medijev, kultura in umetnost (literatura, glasba, gledališče, film), geografija, zgodovina, ekonomija, šport, šolanje.

Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 4 (3 ECTS)

Bogatenje besedišča z različnih strokovnih področij, izpopolnjevanje zmožnosti individualiziranega jezikovnega odziva, branje in pisanje besedil srednje zahtevnostne stopnje

Del ur pri tem predmetu je namenjen vajam iz prevajanja v slovenščino manj zahtevnih besedil, usmerjenih zlasti na spoznavanje poljske družbe in kulture. Prevajanje je enosmerno – iz poljščine v slovenščino.

Uvod v študij slavistike (3 ECTS)

Pojem diahronije, genetska klasifikacija jezikov, praslovanska etnogeneza, problem pradomovine in jezikoslovna periodizacija praslovanščine. Zgodovina znanstvene slavistike in slavistični znanstveni priročniki (po tipih), razvoj praslovanskega glasovnega sestava s primerjalnega, tipološkega in arealnega vidika. Odrazi praslovanskih prozodičnih značilnosti v zahodnoslovanskih jezikih, praslovanske oblikoslovne kategorije in vrste imenskega, zaimenskega in glagolskega pregibanja ter tipologija nadaljnega razvoja v slovanskih jezikih s posebnim poudarkom na zahodnoslovanskih.

Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat drugega slovanskega jezika – češki jezik, slovaški jezik (3 ECTS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo.

Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.

3. letnik

Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I (4 ECTS)

Razvoj literarnih tokov od obdobja mlade Poljske do druge polovice 20. stol., notranja razmerja med tradicionalnimi tokovi in modernimi ter avantgardnimi tokovi v obdobju med obema vojnoma in položaj po drugi vojni, notranja sklenjenost procesa, povezanost z evropskimi duhovnimi tokovi. Prikazana so izvorna iskanja novega proznega in dramskega diskurza (S. I. Witkiewicz, B. Schulz, W. Gombrowicz, S. Mrożek) predhodnikov in predstavnikov moderne proze in dramatike absurda. Posledice razcepljenosti duhovne ustvarjalnosti v domovini in emigraciji, in razumevanje razlogov za razvojno blokado avantgardnih tokov od začetka druge svetovne vojne do konca petdesetih let 20. stol.

Poljska književnost od modernizma do postmodernizma II (3 ECTS)

Predstavitev razvojnega procesa poljske književnosti druge polovice 20. stoletja z osvetlitvijo posameznih razvojnih faz po letu 1956. Vzporedno z obravnavo osrednjih literarnih tokov in umestitvijo avtorjev v najznačilnejše idejne in literarno-estetske orientacije v domovini in emigraciji so osvetljene povezave med književnostjo in družbenimi razmerami ter posledično specifični načini recepcije literature in njene vloge. Posebna pozornost je posvečena postopnim modifikacijami literarnega diskurza v razvojnih fazah povojnega modernizma in njegovega prehoda v postmodernizem s hkratnim preoblikovanjem temeljnih literarnih modelov.

Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 5 (3 ECTS)

Pomenske skupine samostalnikov (nomina essendi, nomina agentis, nomina instrumenti, nomina collectiva ipd), posebnosti sklanjatve, sistem glagolskih oblik (glagoli premikanja, tvorba/pretvorba vidskih parov, glagolske predpone), zapletene večstavčne povedi in funkcija modulantov, struktura besedila, jezikovna norma v govorjenem in pisnem jeziku. Nadgradnja leksikalnega fonda iz različnih strokovnih področij (socialne in funkcijske zvrsti poljskega jezika). Razvijanje sposobnosti ustnega in pisnega sporočanja ter izražanja čustvenih stanj in odnosa do stvari.

Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija, Sporazumevanje 6 (3 ECTS)

Predponski glagoli in števnik. Delavnice s področja analize strokovnega in umetnostnega prevajanja, socialne in funkcijske jezikovne zvrsti (strokovna terminologija, frazeologija, leksikalno-slovnične strukture). Najpogostejše težave pri prevajanju poljščine (vrstni red, trpni način, deležniki, tuške). Transformacije v postopku prevajanja, problem neprevedljivosti v prevajalski praksi. Slovar pri prevajalskem delu in elektronski prevajalski viri. Vprašanje medkulturnih značilnosti v prevodu.

Teorija prevajanja (3 ECTS)

Prikaz teorije prevajanja kot stroke od njenih začetkov v 50. letih 20. stoletja do danes, oris razmišljanj o prevajanju iz obdobja pred konstituiranjem teorije prevajanja kot samostojne znanstvene discipline. Predstavitev osrednjih prevajalskih teorij in smeri s poudarkom na filozofskih temeljih, ki so oblikovali posamezne generacije in šole teoretikov prevajanja.

Predstavitev in analiza temeljnih prevajalskih vprašanj na teoretični ravni: prevajanje kot komunikacijski proces in jezikovna, semantična, stilistična ter pragmatična naloga. tipologija prevodov, jezikovne in kulturne kompetence prevajalca, prevajalski proces in njegove faze, transformacije v prevodnem postopku, ekvivalentnost prevoda, vprašanje neprevedljivosti, kritika prevajanja.

Leksikologija (4 ECTS)

Predmet seznanja študente/-ke s temeljnimi pojmi s področja leksikologije in leksikografije. Pri predmetu se razlaga razmerje med pojmom leksem oz. slovarska beseda in (izrazna) beseda; odnose med leksikalnimi enotami, npr. večpomenskost, sopomenskost, protipomenskost besed, medbesedno homonimijo, neologizme in arhaizme, tuje besede, tipe pomenov besed, spreminjanje pomena besed v času, kako nastajajo definicije ter kako so zgrajeni in kaj nam pojasnjujejo različni slovarji poljskega jezika, npr. slovar evfemizmov ali paronimov.

Diplomski seminar (iz jezikoslovja/iz književnosti) (3 ECTS)

Nosilec predmeta na začetku študijskega leta predstavi izhodiščne diplomske in seminarske teme, osvetli možne metodološke pristope, določi termine in obvezno literaturo za vse udeležence. Študentje/-ke izberejo posamezne teme in jih pripravijo v obliki diplomskih ali seminarских nalog.

Izbirni diplomski seminar - iz jezikoslovja:

Seminarske teme se lahko povezujejo s snovjo, ki je bila obravnavana v prejšnjih letnikih (fonetika in fonologija, oblikoslovje, skladnja, leksikologija, leksikografija), pri čemer je poudarek na kontrastivnih poljsko-slovenskih temah, prevajanju, stilistiki, frazeologiji, lahko pa obravnavajo tudi novejšje pristope v jezikoslovju (sociolingvistika, pragmatika, kognitivizem itd.).

Izbirni diplomski seminar - iz književnosti:

Seminarske teme se ujemajo s problematiko predavanj iz književnosti do modernizma in od modernizma do postmodernizma s poudarkom na književnosti 20. stoletja in zgradbenih vprašanjih besedila, njegovega razmerja do časa, družbe, prostora, uvajanja inovativnih sestavin in dialoga s tradicijo.

Diplomsko delo (4 ECTS)

Med ponujenimi vsebinami študenti/-ke izberejo eno glede na svojo študijsko smer (izbrani jezik oziroma književnost). Teme so v okviru diplomskega seminarja natančneje prediskutirane. Predstavljen je tudi osnovni metodološki aparat za izdelavo diplomskega dela. Vodeno in komentirano samostojno raziskovalno delo nastaja v dveh semestrih. V petem semestru v okviru diplomskega seminarja, v šestem semestru pa predvsem kot individualne konzultacije z mentorjem in morebitnim somentorjem.

Izbirni strokovni predmet 3 ali Zunanji izbirni predmet:

Motivi in teme slovenske književnosti (3 ECTS)

Pregled motivike in tematike v slovenski književnosti od začetkov do sodobnosti. Vsebine se tematsko menjavajo, npr. ljubezenska tema v slovenski poeziji vključuje ljubezenske pesmi (pregled slovenske ljubezenske pesmi od prve ljubezenske pesmi (Auersperški fragment) prek Prešernove lirike in njegovega začetka ljubezenske pripovedi, izpovednih pesmi modernistov, ljubezenskega pesništva med obema vojnama (Kosovel, Gradnik), do najnovejših pesniških zbirk mladih pesnikov in pesnic (npr. J. Jakob, T. Kramberger). Seznanijo se tudi z ljubezensko poezijo slovenskih intimistov – začetnico sodobne slovenske poezije.

Pregled ruske kulturne zgodovine (3 ECTS)

Predstavitev značaja in pregled zgodovine ruske kulture. Posebna pozornost je posvečena skupnim osnovam vzhodnoslovanskih kultur kijevskega obdobja in postopnemu rojevanju ruske nacionalne kulture, še posebej v obdobju Moskovske Rusije. V celovitem pregledu kulturnozgodovinskih procesov so v ospredju naslednje kulturološke teme: pravoslavlje, vrednostno-smiselna enotnost »stare ruske kulture«, samodržstvo in ruska kultura (s posebno pozornostjo na temeljno dilemo »imperij in svoboda«), razdvojenost ruske kulture v popetrovskem obdobju, ruska kulturna renesansa na prehodu 19. v 20. stoletje, ruska kultura in revolucija (vloga inteligence), sovjetski totalitarizem in ruska kultura (v Rusiji in emigraciji), ruska kultura v postsovjetskem obdobju. Vloga in mesto ruske kulture v sodobnem svetu in problemi globalizacije.

Južnoslovanske družbe in kulture 1 (3 ECTS)

Hrvaška družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta (tri narečna področja); Hrvaška kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Srbska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Srbija kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Črnogorska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Črna gora kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Južnoslovanske družbe in kulture 2 (3 ETCS)

Bosansko-hercegovska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Bosna in Hercegovina kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; kultura prehranjevanja; običaji; umetnost.

Makedonska družba in kultura: najpomembnejša zgodovinska obdobja; geografski pregled; nacionalna in regionalna identiteta; Makedonija kot večetnična družba; politični sistem; pravosodni sistem; šolski sistem; religija; prazniki; bivalna kultura; običaji; umetnost.

Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje (3 ECTS)

Predmet seznanja z osnovno slovnično terminologijo s področja slovanskega glasoslovja, z glasoslovnimi zakonitostmi stare cerkvene slovanščine in primerjalno drugih slovanskih jezikov. Razvija spretnost prepoznavanja značilnih vzhodno-, zahodno- in južnoslovanskih glasoslovnih prvin v cerkvenoslovanskih besedilih.

Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje (3 ECTS)

Predmet predstavlja osnovno slovnično terminologijo s področja slovanskega glagolskega oblikoslovja, oblikoslovne zakonitosti stare cerkvene slovanščine in primerjalno drugih slovanskih jezikov. Razvija spretnost prepoznavanja značilnih vzhodno-, zahodno- in južnoslovanskih oblikoslovnih prvin v cerkvenoslovanskih besedilih.

Stara cerkvena slovanščina – Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil (3 ECTS)

Predmet omogoča seznanitev z najstarejšimi slovanskimi (bogoslužnimi in posvetnimi) rokopisnimi in tiskanimi besedili na področju slovanskega pravoslavja in nekdanje latinske liturgije, s starocerkvenoslovanskimi kanonskimi besedili in z osrednjimi teksti posameznih slovanskih redakcij (češko-moravske, panonske, hrvaške, srbske, bolgarsko-makedonske in vzhodnoslovanske), ponuja osnovna vedenja o vrstah, namenu in pomenu različnih slovanskih besedil.

Pregled slovanskih jezikov (3 ECTS)

Predmet prinaša pregled slovanskih jezikov kot vsebinsko razširitev k predmetu Uvod v študij slavistike. Slovanski jeziki so predstavljeni po zemljepisnem načelu (južno-, vzhodno-, zahodnoslovanski jeziki). Vsak jezik je predstavljen posebej, in sicer tako s sinhronega kot z diahronega vidika. Uvodni del predstavitve prinaša vedenja o zunajjezikovni stvarnosti posameznega jezika. Osrednji del pa predstavlja glavne značilnosti jezikovnega sistema knjižnega jezika.

Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja (3 ECTS)

Predmet vključuje temeljna vedenja o zgodovini primerjalnega jezikoslovja, predvsem o njegovi rasti v tvrnem, metodološkem in interpretativnem pogledu od začetkov znanstvenega pristopa k primerjanju medsebojno sorodnih jezikov v 19. stoletju do danes.

Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja (3 ETCS)

Predmet v teoretičnem delu v okviru predavanj podaja temeljna vedenja o metodah zgodovinskega in primerjalnega jezikoslovja, kot jo poznata sodobno zgodovinsko in primerjalno jezikoslovje. Prinaša pregled najpomembnejši metod le-tega, ponazorjenih na gradivu slovanskih in njim sorodnih jezikov.

V aplikativnem delu v okviru vaj in seminarja so metode zgodovinskega in primerjalnega jezikoslovja ponazorjene na primeru geneze praslovanskega fonemskega sistema (praslovanski glasovni zakoni, analoške spremembe, jezikovni stik in substitucijska fonetika).

Družbene razsežnosti slovenskega jezika - dvopredmetni (3 ECTS)

Kvantitativna in kvalitativna opredelitev slovenske jezikovne skupnosti v Sloveniji, v sosednjih državah, v izseljenstvu ter drugih jezikovnih skupnosti v Sloveniji. Identifikacijske vloge (slovenskega) jezika. Formalnopravni vidiki urejanja statusa slovenskega jezika in drugih jezikov v Sloveniji. Slovenščina kot drugi/tuji jezik. Slovenski jezik v stiku z drugimi jeziki. Spremenljivost in prilagodljivost slovenskega jezika glede na sporazumevalne potrebe in navade posameznih govorcev in družbenih skupin v slovenski jezikovni skupnosti. Kritični pretres pojmovanja socialnih zvrsti slovenskega jezika. Družbene okoliščine pojmovanja, vrednotenja sestavin jezika in jezikovnega normiranja. Povezanost jezika in ideologije. Slovensko jezikovno načrtovanje in jezikovna politika: temeljni pojmi, naloge in ustanove. V seminarskih nalogah se študenti v skupinah posvetijo študiju posameznega znanstvenega članka slovenske sociolingvistike in ga povežejo z opazovanjem aktualnega pojava iz lastne okolice.

Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik, makedonski jezik, ruski jezik, bolgarski jezik (3 ECTS)

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja; utrjevanje jezikovnih kompetenc; razvijanje leksikalne kompetence ter priprava na povzemanje besedil s parafraziranjem in reformulacijo.

Teme: družina, delo, prosti čas, družba in družbeni problemi, socialni problemi, okolje ipd.